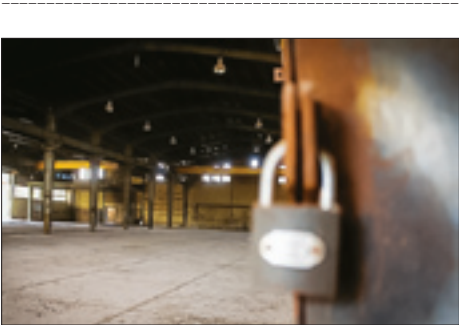

حذف انگیزه اقتصادی در کمک به توان یابان

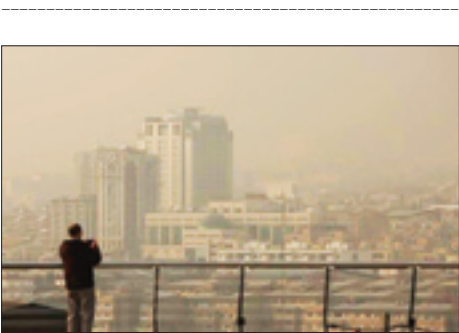
یک سال قبل یعنی ۲۷دی ۱۴۰۰ تور بازدید توان یابان از موزه پست و ارتباطات، موزه ملی ملک و موزه ملی ایران با حضور عزت‌الله ضرغامی وزیر «میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی» برگزار شد و در پایان این تور، توان یابان از ضرغامی تقاضا کردند امکاناتی برای آنها فراهم کند تا از خدمات حوزه گردشگری استفاده کنند از جمله آنکه اذعان داشتند که در حال حاضر قطار و اتوبوسی ویژه افراد دارای معلولیت وجود ندارد تا بتوانند به سفر بروند و اقامتگاه‌ها و هتل‌ها مناسب این افراد نیست. از آنجا که طبق قانون اساسی کشورمان، اقتصاد صرفاً یک وسیله برای رشد و تکامل بوده و خود هدف نیست، به نظر می‌رسد وزارت «میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی» باید «انگیزه اقتصادی» را از مؤلفه‌های کمک به توان یابان حذف و نسبت به تأمین درخواست این عزیزان اقدام کند.

سر نوشت و گذاری واحدهای غصبی بانک‌ها

رئیس کل وقت بانک مرکزی روز دوشنبه ۲۷ دی ۱۴۰۰ با اشاره به جلسه رئیس جمهور با مدیران شبکه بانکی کشور گفته بود: «یکی از مواردی که در جلسه امروز با رئیس جمهوری شد، موضوع واحدهای تعطیل شده و در اختیار بانک‌ها بود، از این منظر تصمیم بر آن شد بانک‌ها با این واحدها را فعال کنند یا این واحدها به بخش خصوصی واگذار شود.»

سیدابراهیم رئیسی از زمان بر عهده گرفتن مسئولیت قوه قضائیه، به صورت جدی به موضوع احیای واحدهای تولیدی ورود کرد و یکی از موضوعات، تملک برخی واحدها از سوی بانک بود که به بهانه ناتوانی در باز گرداندن تسهیلات بانکی آنها را تملک و به عبارتی غصب کرده بودند. این اقدام ضمن ضربه به تولید، باعث فروپاشی خانواد‌های شاغل در واحدهای تولیدی نیز می‌شد. هنوز خبری از سر نوشت و گذاری واحدهای غصب‌شده توسط بانک‌ها نیست.

آلودگی هوا میهمان جلسات بی‌نتیجه!

سال گذشته در چنین روزی نشست مجمع نمایندگان استان تهران با حضور وزیر کشور، استاندار تهران و رئیس شورای شهر تهران پیرامون بررسی مسائل مرتبط با استان تهران در بودجه ۱۴۰۱ برگزار و بعضی از معضلات و مشکلات استانی در حوزه امنیت، سلامت، آب و فاضلاب، محیط زیست و آلودگی هوا، مسکن، اشتغال، آسیب‌های اجتماعی خصوصاً معتادان متجاهر، حمل و نقل عمومی، انجام مسئولیت اجتماعی نگاه‌های اقتصادی و کارخانجات دیگر استان‌ها که در تهران دفتر دارند، مسائل فرهنگی، تملک دارایی و وضعیت مدیریت و هزینه‌کرد مالیات بر ارزش افزوده بررسی شد. معضلات مطرح شده در این جلسه، سال‌هاست در زیر پوست شهر تهران ریشه دوانده و اقدام عملی برای رفع آنها اندیشیده نشده است. آلودگی هوا از جمله معضلاتی است که غالباً در فصول سرد سال میهمان جلسات بی‌نتیجه مسئولان می‌شود و با خیالی اکتفا می‌رود تا بر گردد، چه آنکه بارها و بارها جلساتی با عناوین مختلف و دورهمی‌هایی با افراد متفاوت برگزار شده اما نتیجه همان است که بود.

فرجام توانمندسازی ولی نعمت‌ها

مرتضی بختیاری و بابک نگاهداری، رؤسای کمیته امداد امام خمینی (ره) و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی دقیقاً یک سال قبل یعنی ۲۷دی ۱۴۰۰ ضمن دیدار با یکدیگر دیدار، تفاهنامه همکاری امضا کردند. همکاری مشترک در قالب کمیته‌های تخصصی دو جانبه طرح‌ها و لویج تقنینی و نظارتی در قالب کمیته‌های تخصصی دو جانبه مشتمل بر چگونگی تحقق مطالبات و منویات مقام معظم رهبری در رسیدگی و توانمندسازی ساکنان مناطق محروم کشور و همچنین جریان‌سازی فعالیت توسعه راهکارهای قانونی برای تقویت نقش کمیته امداد در اقتصاد مقاومتی، بهبود معیشتی مستضعفان و اقشار تهیدست بخشی از مفاد این تفاهنامه همکاری است. با گذشت یک سال هنوز گزارشی از آخرین وضعیت این تفاهنامه وجود ندارد و معلوم نیست مرکز پژوهش‌های مجلس به عنوان «بازوی مشورتی» قوه مقننه چه الگویی برای توانمندسازی ولی نعمت‌های جمهوری اسلامی در گوشه و کنار ایران اسلامی پیشنهاد کرده است و کلاهی ملت در این راستا چه اقدامی انجام داداند.

«جوان» وضعیت تجاری ایران و امارات را بررسی کرد

تجارت بادوبی در مسیر رشد اما نامتوازن!

طی ۹ ماهه نخست سال جاری ۳/۶میلیارد دلار واردات از امارات و ۴/۶میلیارد دلار صادرات به این کشور داشته‌ایم

۲۴میلیارد دلار صادرات صورت گرفته و مبادلات تجاری با کشور امارات در مجموع ۸/۲میلیارد دلار بوده است.»

رشد مبادلات تجاری ایران و امارات

وی می‌افزاید: «در ارتباط با عملکرد اقتصادی در حوزه دیپلماسی اقتصادی دولت کنونی، با توجه به فعالیت‌های انجام شده نمره قابل قبولی به آنها داده می‌شود، به طوری که در این راستا هیئت‌های تجاری بین دو کشور اعزام شده است و از زمان حضور سفیر امارات در داخل ایران، این مبادلات به شدت افزایش یافته است. مادر اتاق بازرگانی ایران و امارات به عنوان نماینده بخش خصوصی در عرصه افزایش تبادلات و رفع مشکلات، فعالیت‌های مؤثری انجام داده‌ایم و حتی می‌توان گفت اتفاقات مثبت خوبی افتاده است به طوری که به دنبال جذب سرمایه‌گذاری هستیم و سرمایه‌گذاری مشترک بین دو کشور را پیشنهاد دادیم، در مجموع اقدامات بین دو کشور رو به افزایش است.»

به گفته رئیس اتاق مشترک ایران و امارات، «قطب ضعف موجود بین دو کشور ایران و امارات به تحریم‌های بین‌المللی بازی مرده امانقاط قوت، اراده اقتصادی بین دو کشور است که اکنون هم بیشتری

میزان واردات ایران از کشور امارات صورت می‌گیرد که به روند روبه رشد مبادلات کمک کرده است.»

«امارات» مقصد تأمین یک‌سوم واردات

ایران

همچنین فرشید فرزانگان، عضو هیئت مدیره فعلی و رئیس پیشین اتاق مشترک بازرگانی ایران و امارات به «جوان» می‌گوید: «مهم‌ترین شرکای تجاری ایران در ۱۰ ماهه نخست امسال، امارات بوده که طرف معامله واردات کشورمان بوده است، به طوری که ۳۱درصد از واردات ایران از امارات انجام می‌شود. پس از امارات، چین با ۲۴درصد، ترکیه با ۱۰/۵درصد، هند با ۱۰درصد و آلمان ۲/۱درصد در رده‌های بعدی قرار دارند.»

وی می‌افزاید: «بر اساس آمار رسمی گمرک، سال گذشته میزان واردات به ایران حدود ۲۸/۶میلیارد دلار بوده که امسال به رقم ۴۳۳میلیارد دلار رسیده است که به دلایلی از جمله بالا رفتن قیمت کامودیتی‌ها به ویژه پس از جنگ روسیه و اوکراین بازی می‌گردد. از نظر حجمی نیز در سال گذشته ۳۱ میلیون و ۳۳۳هزار تن بوده که ۲۸میلیون و ۱۸۰هزار تن کاهش یافته است که نشان می‌دهد تورم جهانی باعث افزایش ارزش واردات بوده است.»

تهران – ابوظبی، تقویت تجارت به رغم تعارضات سیاسی

همکاری جوانه اقتصادی که بین دو کشور طی سه دهه حادث شده است مواردی؛ همچون کفندارلی بودن امارات متحده عربی، اختلافات ابوظبی و دویب، حضور اقلیت قوی ایران در امارات، امارات به عنوان گلوگاه اقتصادی (صادرات و واردات) ایران، امارات، به عنوان ایستگاه صادرات مجدد برای ایران، حضور تجار ایرانی و ثبت شرکت‌های اقتصادی در امارات، همکاری‌های مشترک سرمایه‌گذاری در کشور ایران و سود امارات از دور زدن تحریم‌ها به مثابه همکاری اقتصادی با ایران بوده است. با وجود این می‌توان ادعا داشت روابط خوب اقتصادی میان دو کشور، روابط فی‌مابین را تقویت کرده و به همین جهت است که روابط اقتصادی این دو کشور، به رغم تعارضات، سیاسی همواره روندی رو به رشد داشته و منجر به همکاری آنها (اقتصادی) شده است. این سیاست‌ها همواره توسط امارت بوده است. این سیاست‌ها برای این کشور دنبال می‌شود و به نوعی وابستگی متقابل در روابط دو کشور حکمفرماست. در مواردی به نظر می‌رسد

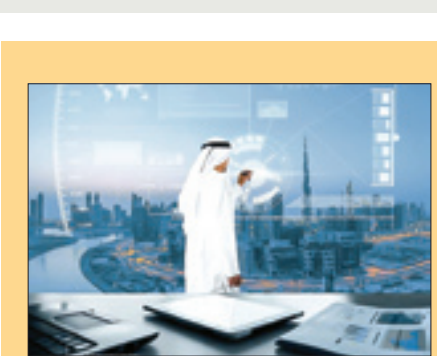

طبعاً رهیافت جمهوری اسلامی ایران مبنی بر «نه شرقی، نه غربی» درباره همه ساخت‌ها از جمله اقتصاد صدق می‌کند. نفی نظام‌های اقتصادی نئولیبرالیسم و کمونیسم با پشتوانه «نظام اقتصادی اسلام» است. اما این نظام آنطور که باید، معرفی و مورد توجه قرار نمی‌گیرد. از این جهت در سلسله مطالبی کتاب «نظری به نظام اقتصادی»، مجموعه یادداشت‌های متفکر شهید استاد مرتضی مطهری را بازخوانی می‌کنیم.

ارزش اضافی

مقدمه اول نظریه‌ای است که علمای مکتب اقتصاد کلاسیک امثال آدام اسمیت و ریکاردو آن را ابراز داشتند و کارل مارکس از آنها پیروی کرده است، ولی نظریه دوم، یعنی نظریه ارزش اضافی ظاهراً از ابتکارات خود کارل مارکس است (هر چند می‌توان گفت که نظر دوم لازمه و نتیجه روشن نظر اول است). اما راجع به خود ارزش، یعنی راجع به منشأ ارزش: در باب ارزش چند جور می‌توان نظر داد: الف- ارزش اشیا ذاتی آنهاست. بعضی امور ذاتاً با ارزش هستند و بعضی ذاتاً بی ارزش. امور با ارزش نیز ذاتاً با یکدیگر متفاوتند. ارزش اشیا با ذات و ماهیت آنها مرتبط است. این نظریه با ضروره باطل است، زیرا ارزش اشیا مربوط به اشیا فی حدّ نفسه نیست نظیر وزن و حجم و صلابت، مربوط است به اشیا از آن نظر که با انسان مرتبط هستند. اگر انسان نباشد ارزش به معنی اینکه اشیا قابل تقویم باشند نیز نیست. ب- ارزش اشیا صرفاً قراردادی و اعتباری است. ارزش اشیا به هیچ نحو مربوط به یکی از صفات ذاتی اشیا یا صفات عرضی و عارضی آنها- از قبیل شکل و صورتی که بالطبع یا با عمل انسان دار هستند- نیست، بلکه بشر همان طوری که بسیاری از چیزهای دیگر را اعتبار می‌کند، مثلاً ریاست و مرنوسیت و زوجیت و ممکن است عکس آنها یا عدم آنها را نیز اعتبار کند. در مورد ارزش نیز چنین است. این نظر نقطه مقابل نظر سابق است. این نظر نیز باطل است. هر چند در مورد پول و خصوصاً پول کفزی شاید بتوان گفت ارزش اعتباری دارد، اما در مورد همه اشیا نمی‌توان گفت که ارزش‌ها اعتباری و قراردادی است. ارزش و مالیت و همچنین مراتب ارزش نه ذاتی اشیاست، به معنی اینکه یک صفت واقعی شيء فی‌نفسه و قطع نظر از انسان باشد و نه اعتباری است، به معنی اینکه قراردادی محض باشد و با حالت واقعی اشیا بی ارتباط باشد، بلکه عرضی یا عارضی آنها مربوط است و اشیا به واسطه اثری که بر آنها مرتب است دارای ارزش می‌شوند (نه به واسطه عملی که در ایجاد آنها صورت گرفته است) و از طرفی دیگر با انسان مرتبط است. یعنی ارتباط با انسان است که منشأ اتزاع این صفت می‌شود.

امارات در مسیر اقتصاد دیجیتال

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی شهریور ۱۳۹۸ در گزارشی با عنوان «هوش مصنوعی در جهان» به برنامه‌های کشور امارات متحده عربی پرداخته و تأکید کرده بود امارات متحده عربی با تکیه بر درآمدهای سرشار حاصل از فروش نفت می‌کوشد به بلند پروازی‌های خود از جمله طرح UAE Centennial ۲۰۷۱ برای تبدیل شدن به بهترین کشور دنیا» در صدمین سالگرد استقلال و طرح ۲۱۱۷ Mars برای ساخت شهری ۰۰ عمراز نرفی در کره مرعی تا ۱۰۰سال دیگر جامه عمل بپوشاند و در زمینه هوش مصنوعی راهبرد هایی مانند راهبرد شهر هوشمند دویب، راهبرد به کارگیری فناوری چاپ سه‌بعدی و راهبرد حمل و نقل خودکار دویب را اتخاذ کند، اما دولتمردان این کشور به خوبی می‌دانند که بدون بهره‌گیری از علوم پیشرفته و فناوری‌های روز دنیا، جذب دانشمندان و پژوهشگران برجسته، سرمایه‌گذاری در زمینه نوآوری‌های نوین به ویژه هوش مصنوعی به عنوان صنعتی دوران ساز همچنین داشتن جامعه‌ای آگاه از فرصت‌ها و چالش‌های ایسن صنعت و بسا آماجگی پذیرش، آن امکان تحقق این رویاها وجود ندارد بر همین اساس بر چند سال گذشته توجه این کشور به هوش مصنوعی رشد چشمگیری داشته است؛ واقعیتی که خود را به بهترین شکل در تأسیس وزارت هوش مصنوعی و انتصاب وزیر ی جوان در این سمت نشان داده است.

پس از مراحل دولت الکترونیک و دولت موبایل یا اسمارت امارات اکنون به دنبال «دولت نسوم» یا نسل سوم دولت دیجیتال است که با نام «دولت هوشمند» شناخته می‌شود دولت امارات می‌کوشد با تعریف چشم‌اندازها و راهبردهای هوش مصنوعی اجزای طرح‌های ابتکاری آنها مانند Think AI و کانون‌های تفکر، همچنین برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی، تعیین جوایز نفیس در زمینه آموزش‌های فراگیر برای جوانان در این زمینه لوازم تحقق مفاهیم «دولت هوشمند» و «جامعه پنجم»، آفرایم کند مجموعه این فعالیت‌ها و سیاست‌ها موجب شده است که طبق تخمین‌ها امارات متحده عربی در سال ۲۰۳۰ در میان کشورهای غرب آسیا دارای بیشترین رشد در صنعت هوش مصنوعی و بیشترین میزان تأثیر این صنعت بر تولید ناخالص داخلی باشد، بنابراین به نظر می‌رسد این کشور با این رویکرد پیشسازانه به هوش مصنوعی در مسیر افزایش ظرفیت‌های اقتصاد دیجیتال و کاهش وابستگی به اقتصاد صنعتی و نفتی کام بر می‌دارد.»